

برگزاری چهارمین برنامه ملی حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد

رضا گلشن مهرجری

چهارمین برنامه حمایت از «پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد» با هدف ترویج فرهنگ پژوهش و حمایت از دانش‌آموزان پژوهش‌گر و نوآور سمپاد، در محدوده زمانی اردیبهشت ماه تا بهمن ماه سال جاری برگزار شد. پس از ارسال دستورالعمل و فراخوان طرح در اردیبهشت ماه سال جاری، مجموعه پروژه‌های دانش‌آموزی مراکز آموزشی استعدادهای درخشان سراسر کشور، براساس سهمیه تعیین شده برای هر مرکز و نیز جدول زمان‌بندی طرح، تا پایان مهرماه ۱۳۸۵ به دبیرخانه برنامه واصل شد. پروژه‌های دریافت شده، پس از ثبت، رفع نقص و تعیین گروه علمی مربوطه، جهت بررسی و ارزشیابی به مدت چهار هفته در اختیار گروه‌های یازده‌گانه تخصصی قرار گرفت.

بعد از دریافت و جمع‌بندی نظر داوران، تعدادی از پروژه‌ها برای دریافت عنوان «برگزیده» و «شایسته تقدیر» انتخاب شدند. هم‌زمان با «روز پژوهش» (۲۵ آذرماه ۱۳۸۵)، فهرست پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر در بایگه اینترنتی سمپاد منتشر شد.

درگام بعد، مبلغ حمایت مالی از پروژه‌های دانش‌آموزی، بر مبنای میانگین امتیازی که هر پروژه از داوران کسب کرده است، با نظر سرداوران هر گروه علمی تعیین شد. تعدادی از مشاوران پروژه‌ها نیز، با توجه به نوع همکاری و میزان تأثیرگذاری بر فعالیت مجریان در روند اجرای پروژه، برای دریافت مبالغ حمایت مالی انتخاب شدند. ستاد مرکزی سمپاد، از دانش‌آموزان مجری پروژه‌های «برگزیده» دعوت کرد تا هم‌زمان با برگزاری همایش مدیران مراکز آموزشی سمپاد (۲۵ بهمن ماه ۱۳۸۵)، نمایشگاهی از

کارهای خود برپاکنند. این دانش‌آموزان، هدایای خود را از دست رئیس محترم سازمان، جناب آقای دکتر آه‌ای دریافت کردند.

جدول ۱. تعداد پروژه‌های واصله به دبیرخانه برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد (دوره اول تا چهارم)

منطقه	دوره	دوره اول (۱۳۸۲)	دوره دوم (۱۳۸۳)	دوره سوم (۱۳۸۴)	دوره چهارم (۱۳۸۵)
راهنمایی	۸۱	۲۱۶	۲۰۹	۲۱۱	
متوسطه	۱۹۲	۲۵۶	۲۲۱	۵۱۰	
جمع	۲۷۳	۴۷۲	۴۳۰	۷۵۱	

جدول ۱ نشان می‌دهد که تعداد پروژه‌های ارسالی به دبیرخانه برنامه در دوره چهارم، نسبت به اولین دوره، نزدیک به سه برابر افزایش داشته است، در حالی که سهمیه مجاز هر مرکز برای ارسال پروژه‌های دانش‌آموزان در این مدت افزایش نیافته است. استقبال گسترده دانش‌آموزان از چهارمین «برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد» گویای آن است که این طرح، پس از گذشت چهار سال از راه‌اندازی، جایگاه ویژه‌ای در مراکز آموزشی سمپاد پیدا کرده است.

جدول ۲ بیانگر تعداد پروژه‌های داوری شده در گروه‌های علمی بازده گانه طرح است. همان‌طور که در این جدول مشاهده می‌کنید، بیشترین پروژه‌های ارائه شده مربوط به گروه‌های علوم پایه است و در میان این گروه‌ها نیز، گروه علمی زیست‌شناسی بالاترین تعداد پروژه را به خود اختصاص داده است. ضمن آنکه کمترین تعداد پروژه‌ها مربوط به گروه‌های علوم انسانی است و در میان این گروه‌ها نیز، گروه علمی زبان و ادبیات کمترین تعداد پروژه را داراست.

جدول ۲. پروژه‌های داوری شده به تفکیک منطقه تحصیلی و گروه‌های علمی بازده گانه

منطقه	گروه زبانی	علوم پایه			علوم انسانی			علوم کاربردی			جمع		
		ریاضی	فیزیک	شیمی	زیست‌شناسی	ایمان و معارف	علوم پایه	علوم اجتماعی	علوم	آشنایی		تعمیرات	تکنولوژی
راهنمایی	۱۲	۳۷	۱۳	۲۹	۹	۱۴	۷	۹	۱۷	۳۰	۱۴	۲۱	
متوسطه	۲۳	۸۲	۵۱	۸۲	۲۷	۳۹	۳۰	۲۹	۷۶	۶۸	۳۱	۵۱۰	
جمع	۳۵	۱۲۱	۶۴	۱۱۱	۳۶	۵۳	۳۷	۳۸	۹۳	۹۸	۲۵	۷۵۱	

پروژه‌های گروهی است. اما در مقطع متوسطه، تعداد پروژه‌های گروهی بیشتر از پروژه‌های انفرادی است.

جدول ۵. پروژه‌های برگزیده برحسب تعداد مجریان

رتبه	پروژه،	شایسته‌نمبر	جمع	مقطع / تعداد مجریان	
				انفرادی	گروهی
۱	۱۵	۱۹	۷۶۰۰		
۲	۳	۶	۳۰۰۰		
۳	۱۰	۱۲	۹۰۰۰		
۴	۶	۲۱	۶۰۰۰		
۵	۸	۳۳	۵۵۰۰		
۶	۹	۱۸	۲۵۰۰		

«چهارمین برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سپهدا، دارای ویژگی‌هایی است که آن را از دیگر مسابقات و جشنواره‌های علمی و پژوهشی دانش‌آموزی متمایز می‌کند. برخی از این ویژگی‌ها را، جهت اطلاع دانش‌آموزان، دبیران و مسئولان محترم مراکز آموزشی سپهدا، ذکر می‌کنیم.

۱. تمام مراحل برنامه‌ریزی و برگزاری این طرح، براساس سیاست اصولی ستاد مرکزی سپهدا، با حضور چشمگیر دانش‌آموزان مراکز آموزشی استعدادهای درخشان اجرا می‌شود. این حضور، به ویژه در بخش داوری پروژه‌ها قابل توجه است. به گونه‌ای که در دوره چهارم، بیش از ۱۰۰ نفر از دانش‌آموزان سپهدا که عمدتاً دانشجوی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) دانشگاهی و از فعالان در مراکز مختلف علمی، پژوهشی و صنعتی هستند، به عنوان عضو گروه‌های داوری با دبیرخانه طرح همکاری داشته‌اند. امیدواریم این همکاری در سال‌های آینده نیز تداوم یابد.

۲. برخلاف دوره‌های پیشین، در این دوره تعدادی از پروژه‌ها حائز حداقل سطح کیفی برای برخورداری از حداقل حمایت مالی شناخته نشدند. هدف از این کار، تفکیک و ایجاد تمایز میان پروژه‌های ارزشمند با برخی فعالیت‌های فاقد ارزش و اعتبار علمی و جلوگیری از ارسال پروژه‌های ضعیف مشابه به دبیرخانه طرح است.

۳. تجربه دوره‌های قبل طرح نشان می‌دهد که برخی از پروژه‌های غیرمنتخب و یا اضافه‌منتخب (پروژه‌های منتخب افزون بر سهمیه مجاز) تعدادی از مراکز آموزشی، دارای ویژگی‌های علمی و فنی مطلوبی هستند که به دلیل محدودیت سهمیه مرکز، به عنوان غیرمنتخب و یا اضافه‌منتخب معرفی شده‌اند و عدم بررسی این‌گونه پروژه‌ها، منجر به کاهش انگیزه در مجریان آنها برای حضور در

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مدرسین طرح
ریاضیات	برگزیده	بازی مدولی زندگی	فراکانگان تهران	مهرنا شهبان، آلیا روش
	شایسته	دستگاه نامعلوم، ارتباط منجم و زاویه مستقیم افق و	فراکانگان همدان	سرم قدرش
	شایسته	صعودی لیزری		
فیزیک	برگزیده	پرسی حرکت ستارگان یا از تابع سینوس و مستقیم	فراکانگان یزد	زاده برسیان
	شایسته	زیلید نور سفید از ترکیب هفت نور رنگی (تکبیر نور)	شهید دستکب شوار	حمیدرضا آصفیان
	شایسته	جاذبه گرایی از نیروی جاذبه از بردن بیش از یک وسیله	شهید هاشمی (۱۳۸۱)	سید حسین مومنی
		نورناوری	شهید	
		ساخت تشکیر شکستی	شهید بهشتی	غیرضیاضی
شیمی	برگزیده	مجموعه نور از اجزای نامرئی شیمی	شهید هاشمی (۱۳۸۱)	کوروش کریمی، ششایار
			شهید	خرایی، محمد رایی، سدا
		نورایی		
برگزیده	شایسته	تجربه چهار فرام تحفظاتی و آموزشی از میکروکوت	فراکانگان همدان	سرم قدرش
		گرگی، ماسی، خرچنگ و مار		
		پرسی فلور میگر بی وجود در رنگس های خانگی و	شهید بهشتی	مادی سخت
		از نیا تا آن یا بسیاری های دستگاه گوارشی	ارومیه	
		پرسی انواع انرژی و شروع آن در شهر اهواز	فراکانگان اهواز	آزین حیدر ششم
		تأثیر رنگها بر روح و جسم انسان	فراکانگان اسلامشهر	برسیان، نورانی
		پرسشگری		
زبان و ادبیات	برگزیده	رنگ بازه ادبیات داستانی بوجروانان	علاء حلی (۱۳۸۱)	حمیدرضا محمودیان
		تهران		کسری شمس رفیعی
		چهل سخن از شوراچه سخن	شهید دستکب شوار	احمد رضا جوامی، ی
علوم اجتماعی	شایسته	اسلح سلاحیت جهانی قوانین جزایی	فراکانگان اهواز	سندف رسولی
		گذری بر بیانات قدیمی پدشهر	فراکانگان پدشهر	عهدیه السادات غدیری زاده
		پرسی امجاز علمی قرآن کریم	فراکانگان اراک	نگار باگاز
دانشنامه و علوم تربیتی	برگزیده	پرسی میزان اضطراب در دانش آموزان سال سوم	فراکانگان اهواز	سارا ساسی
		راهشایی اهواز و ارتباط آن با عملکرد تحصیلی آنان		
		دستگاه پاک کننده سوزجات و گیاهان دارویی	علاء حلی، دستکب	امین سلطانی اسماعیلی
		نظری ساخت دستگاه تنظیم کننده جریان پدوستد مایع	فراکانگان تهران	آلیا روش
		انتقال اطلاعات به وسیله لیزر	شهید هاشمی (۱۳۸۱)	سکان کداری ملایی
			شهید	
برق و الکترونیک	شایسته	فرخ آموزش الکترونیک	شهید بهشتی سوزار	ایر حسین جاسی شمسایی
		دستگاه آبیاری اوتوماتیک گلدان	فراکانگان مرادیه	دانیال پروغنی، حامد الهی یک
		شبه سازی حلقه سه بندی مدرسه	شهید آزادی آصفهان	الله پیوری، مادی رحیمی،
		ترم ابزار کاروری مدرسه	شهید آزادی آصفهان	سید علی پناه
		طراحی ریه سازی سایت انجمن سخت افزار ایران	شهید آزادی آصفهان	شهریار بازانی
		(شهر سخت افزار)		

دوره‌های بعدی طرح شده است. بنابراین، در این دوره پروژه‌های غیرمنتخب و اضافه‌منتخب مراکز آموزشی نیز در دبیرخانه طرح مورد بررسی قرار گرفت و تعدادی از آنها برای داوری به گروه‌های داوری ارجاع داده شد. امیدواریم این اقدام، موجب دلگرمی هرچه بیشتر دانش‌آموزان تلاش‌گر سمپادی بشود.

جدول‌های ۶ و ۷، پروژه‌های برگزیده و شایسته تقدیر گروه‌های مختلف را، به تفکیک دو مقطع «راهنمایی» و «متوسطه» نشان می‌دهد.

بر اساس جدول ۶، در مقطع راهنمایی «فرزادگان تهران»، «فرزادگان بناب»، شهید هاشمی‌نژاد (۱) مشهد (۲ طرح)، «فرزادگان همدان»، «اعلام‌حلی (۱) تهران» و «فرزادگان اوزار» جمعاً ۷ طرح برگزیده این مقطع را به خود اختصاص داده‌اند.

همینطور که جدول ۷ نشان می‌دهد، در مقطع دبیرستان «فرزادگان سندرج (با ۲ طرح)»، «فرزادگان و شهید بهشتی سمنان»، «اعلام‌حلی و فرزادگان رفسنجان»، «فرزادگان و شهید هاشمی‌نژاد (۱) مشهد»، «فرزادگان تهران» و «فرزادگان قزوین»، ۱۰ طرح برگزیده مقطع دبیرستان را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۷. طرح‌های برگزیده و شایسته تقدیر (مقطع دبیرستان) چهارمین برنامه حمایت از پروژه‌های دانش‌آموزی سمپاد

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مهربان طرح
ریاضیات	برگزیده	دستی چتر و هندسه	شهید فاضل‌نیر (۱) مهدی باورساز مشهدی	
	شایسته تقدیر	فرمول کلی برای محاسبه مجموع توان‌های نام یک	شیخ امامی مرتضی سناپی پور	
فیزیک	برگزیده	پدیده‌شناسی حرکت جرم در آب	فرزادگان	معموره فنیس استعدادی، نورانی‌ترین زیورآلات طلای
	شایسته تقدیر	نقشه‌سازی گچ یا سفتاب، از االیف خرما	فرزادگان سورجان	مروم‌سوز آرد، لاجنه مقدس، شیشه‌آب‌فروز، معجون‌سوزان
شیمی	برگزیده	تکلیف‌های انتخابی تکلیف پروری جرم	فرزادگان سندرج	ساده‌ساز دندان، سوز فریبش
	شایسته تقدیر	پرسی خواص االیف به دست آمده از پوست پرتقال	فرزادگان کرمانشاه	اصفهان‌شیراز، ژل‌فروز، جیم ملخ‌ساز، محفظه زین، چوب شیخ‌طیوس، آیین اجدیدان
زیست‌شناسی	برگزیده	آلوم ساد، ماده غذایی پسته‌پزی شده (شیراز) وسط خوردن ماه، غذای بدن نیاز به تعیین تاریخ انقضای	فرزادگان کرج	سکینه کاغذی
	شایسته تقدیر	تولید و ارزیابی مواد غذایی غیرمستقل از فرزند (مشهد)	فرزادگان سمنان	زرد، رنگی، هم‌تراش
شایسته تقدیر	برگزیده	نمایش از قطع مصرف برنج در پوش کوچک ژانینگام	فرزادگان (۱) مشهد	بریم قدس، زلفا سمعی
	شایسته تقدیر	پرسی بافتی‌های مطرح مختلف لایس درس، محوطه آب خوری و ارزیابی مواد غذایی غیرمستقل از فرزند (مشهد)	فرزادگان (۱) مشهد	تاگی و آرد
شایسته تقدیر	برگزیده	پرسی تأثیر مصرف کوزه نازک‌شدنی (سنگ)	فرزادگان (۱) مشهد	فرزادگان (۱) مشهد
	شایسته تقدیر	پرسی تأثیر خوردن پوست کوزه‌های گسردی	فرزادگان (۱) مشهد	فرزادگان (۱) مشهد
شایسته تقدیر	برگزیده	طایفه طرقت کسر الیوم سوزان - انگلی شریک	فرزادگان اراک	عاطفه پورنده، مریم توانا،
	شایسته تقدیر	وزیریه با ریاضی ای	فرزادگان اراک	الهه کاغذی، شهرزاد امیری

گروه علمی	رتبه	عنوان طرح	مرکز آموزشی	مدیران طرح
زبان و ادبیات	برگزیده	طنین سینه‌های خرابی باغوس	فرانکفون آذربایجان	فاطمه جعفریان
	شایسته تقدیر	کلمات هم آوا یا تک‌واژه‌ها در شعر	فرانکفون تبریز فرانکفون قشماپور پهناژوش - خدیجه مرعشی افشین‌زاده	نیلوفر محسنی امیر
علوم اجتماعی	برگزیده	بررسی مدل اجتماعی گرایی به عنوان تفرقات سندی پایه تا نخست ساله نو ساله‌های ۹۲ و ۹۵	فرانکفون مستند	شادی حسینی شیروا آلفشاد
	شایسته تقدیر	تحریکات مردم‌نهادی استدلال‌های	فرانکفون بجنورد	سولماز بیگلری آدمه یازدی
علوم اسلامی	برگزیده	بررسی مدل اجتماعی گرایی به صورت فرضیه‌های اختلالی و دیدگاه‌های پیروان و پیروان شهر	فرانکفون مستند	راجه پورانی کیبیا سوری حمید پور سارا علی‌مهری
	شایسته تقدیر	فرهنگ قرآن و تفسیر قرآن از دیدگاه	فرانکفون رفسنجان	امیر تقوی
دانشنامه‌شناسی و علوم تربیتی	برگزیده	بررسی میزان آموزش هیجانی در دانش آموزان دختر تبریز	فرانکفون (۱) شهید	مهدی سجادی علی امیرحسینی زهره دوراندیش بازی
	شایسته تقدیر	بررسی تأثیر پیام‌های بازی‌های رایانه‌ای بر دانش آموزان منطقه متوسطه شهر کاشان	فرانکفون کاشان	مرحبه‌سازان مهندسین رضا زهره سجادی مجتهد
مکانیک	برگزیده	مقایسه میزان تأثیر والدین بر انتخاب رشته دانش آموزان دختر و پسر سال دوم دبیرستان‌های خاص شهرستان رفسنجان در سال تحصیلی ۹۵-۹۴	فرانکفون رفسنجان	رامین اسلامی سلمان خالقی
	شایسته تقدیر	بررسی میزان آشنایی والدین از ابزارهای آموزشی فروشده شده و مفید بین سنین چهارده تا بیست و یک سال	فرانکفون رفسنجان	سینا رضایی نیلوفر سجادی سید علی
برق و الکترونیک	برگزیده	درباره قابلیت‌های یادگیری در مورد (درباره رولوا) در دستگاه اندازه‌گیری خطای نسبی در بارهای سیستم حرکتی گویا یا قابلیت هدایت (درباره دیزل)	فرانکفون اصفهان	فریبا زینبی نیلوفر نصیح
	شایسته تقدیر	دستگاه اندازه‌گیری خطای نسبی در بارهای سیستم حرکتی گویا یا قابلیت هدایت (درباره دیزل)	فرانکفون اصفهان	علی محمدی میرزا
زبان و ادبیات	برگزیده	بررسی میزان آموزش هیجانی در دانش آموزان دختر تبریز	فرانکفون (۱) شهید	مهدی سجادی علی امیرحسینی زهره دوراندیش بازی
	شایسته تقدیر	بررسی تأثیر پیام‌های بازی‌های رایانه‌ای بر دانش آموزان منطقه متوسطه شهر کاشان	فرانکفون کاشان	مرحبه‌سازان مهندسین رضا زهره سجادی مجتهد
زبان و ادبیات	برگزیده	مقایسه میزان تأثیر والدین بر انتخاب رشته دانش آموزان دختر و پسر سال دوم دبیرستان‌های خاص شهرستان رفسنجان در سال تحصیلی ۹۵-۹۴	فرانکفون رفسنجان	رامین اسلامی سلمان خالقی
	شایسته تقدیر	بررسی میزان آشنایی والدین از ابزارهای آموزشی فروشده شده و مفید بین سنین چهارده تا بیست و یک سال	فرانکفون رفسنجان	سینا رضایی نیلوفر سجادی سید علی

○ ○ ○